

निर्मितां वशीकरणेनोत्पादितां ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ यस्मिन्नुजिते जिते स तिते वजितं जयः स्यात् ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ इति उद्योगः •
तैर्हि संप्रीयमाणस्त्वं सर्वान्कामानवाप्स्यसि ॥ पांडवैर्निर्मितां भूमिं भुंजानो राजसत्तम ॥ ४४ ॥ पांडवान्पृष्ठतः कृत्वा त्राणमाशंससेऽन्यतः ॥ दुःशासने दुर्विषहे
कर्णे चापि सौबले ॥ ४५ ॥ एतेष्वैश्वर्यमाधाय भूतिमिच्छसि भारत ॥ न चैते तव पर्याप्ता ज्ञाने धर्मार्थयोस्तथा ॥ ४६ ॥ विक्रमे चाप्यपर्याप्ताः पांडवान्प्रतिभार
त ॥ न हीमे सर्वराजानः पर्याप्ताः सहितास्त्वया ॥ ४७ ॥ क्रुद्धस्य भीमसेनस्य प्रेक्षितुं मुखमाहवे ॥ इदं संनिहितं तात समग्रं पार्थिवं बलं ॥ ४८ ॥ अयं भीष्मस्तथा द्रो
णः कर्णश्चायं तथा कृपः ॥ भूरिश्रवाः सौमदत्तिरश्वत्थामा जयद्रथः ॥ ४९ ॥ अशक्ताः सर्व एवैते प्रतियोद्धुं धनं जयं ॥ अजेयो त्वर्जुनः संख्ये सर्वैरपि सुरासुरैः ॥
मानुषैरपि गंधर्वैर्मायुद्धे चेत आधिथाः ॥ ५० ॥ दृश्यतां वा पुमान् कश्चित्समग्रे पार्थिवे बले ॥ योर्जुनं समरे प्राप्य स्वस्तिमाना ब्रजे दृष्टवान् ॥ ५१ ॥ किं ते जनक्षयेणे
हृतेन भरतर्षभ ॥ यस्मिन्नुजिते जितं तत्स्यात्पुमानेकः सदृश्यतां ॥ ५२ ॥ यः स देवान्सगंधर्वान्सयक्षा सुरपन्नगान् ॥ अजयत् खांडवप्रस्थे कस्तं युध्येत मानवः ॥
५३ ॥ तथा विराटनगरे श्रूयते महद्भुतं ॥ एकस्य च बहूनां च पर्याप्तं तन्निर्दर्शनं ॥ ५४ ॥ युद्धे येन महादेवः साक्षात्संतोषितः शिवः ॥ तमजेयमना धृष्यं विजेतुं जि
ष्णुमच्युतं ॥ आशंससीह समरे वीरमर्जुनमूर्जितं ॥ ५५ ॥ मद्द्वितीयं पुनः पार्थकः प्रार्थयितुमर्हति ॥ युद्धे प्रतीपमायां तमपि साक्षात्पुंरंदरः ॥ ५६ ॥ बाहुभ्यामुद्धे
द्भूमिं दहेत्क्रुद्ध इमाः प्रजाः ॥ पातयेत्त्रिदिवा देवान् योर्जुनं समरे जयेत् ॥ ५७ ॥ पश्य पुत्रांस्तथा भ्रातृन् ज्ञातीन् संबंधिनस्तथा ॥ त्वत्कृतेन विनश्येयुरि मे भरतसत्तमाः
॥ ५८ ॥ अस्तु शेषं कौरवाणां मापराभूदिदं कुलं ॥ कुलघ्न इति नोच्येथानष्टकीर्तिर्नराधिप ॥ ५९ ॥ त्वामेव स्थापयिष्यंति यौवराज्ये महारथाः ॥ महाराज्ये पि पित
रंधृतराष्ट्रं जनेश्वरं ॥ ६० ॥ माता तत्र श्रियमायां तीमवमंस्थाः समुद्यताः ॥ अर्धं प्रदाय पार्थेभ्यो महतीं श्रियमाप्नुहि ॥ ६१ ॥ पांडवैः संशमं कृत्वा कृत्वा च सुहृदां वचः
संप्रीयमाणो मित्रैश्च चिरं भद्राण्यवाप्स्यसि ॥ ६२ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानपर्वणि भगवद्वाक्ये चतुर्विंशधिकशततमोऽध्यायः ॥ १२४ ॥
वैशंपायन उवाच ततः शांतनवो भीष्मो दुर्योधनममर्षणं ॥ केशवस्य वचः श्रुत्वा प्रोवाच भरतर्षभ ॥ १ ॥ कृष्णेन वाक्यमुक्तोऽसि सुहृदां शममिच्छता ॥ अन्वप
द्यस्व तत्तात मामन्युवशमन्वगाः ॥ २ ॥ अकृत्वा वचनं तात केशवस्य महात्मनः ॥ श्रेयो न जातु न सुखं न कल्याणमवाप्स्यसि ॥ ३ ॥ धर्म्यमर्थ्यं महाबाहुराहत्वांतात
केशवः ॥ तदर्थमभिपद्यस्व माराजन्मीनशः प्रजाः ॥ ४ ॥

नैलकंठीये भारत भावदीपे चतुर्विंशधिकशततमोऽध्यायः ॥ १२४ ॥ ॥ १ ॥ तत इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ मानीनशः मानाशय ॥ ४ ॥